

Det kongelige Kunnskapsdepartement
postmottak@kd.dep.no

Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

HØRINGSUTTALELSE TIL FORSLAG TIL ENDRINGER I FRISKOLELOVEN FRA PERSONALET VED DEN NORSKE SKOLE COSTA BLANCA – ALICANTE - SPANIA

Vi viser til forslag til ny privatskolelov som nå er ute til høring – særlig § 2 – 1. Hvis dette forslaget blir vedtatt, vil det spesielt ramme norske videregående skoler i utlandet. Tre av disse seks skolene ligger i Spania, og vi er en av disse.

At regjeringen ønsker forandringer i forhold til den nåværende friskoleloven, kommer ikke som noen overraskelse, men når de foreslåtte endringer vitner om liten kjennskap til skoleforhold og utdannelsessystem i Spania, er det skremmende.

Vi ønsker å komme med følgende opplysninger:

1. Spania rangerer som nr. 20 av 23 land i EU når det gjelder ungdom mellom 18 – 24 år som ikke har noen form for videregående utdanning. Dette tilsvarer 30,4 %. Innenfor denne gruppen ligger også en del elever som ikke engang har fullført obligatorisk grunnskole. I Sverige er tallet 8,6%, i Danmark 8,1%. (Tallene er basert på en EU-undersøkelse fra 2004) – se vedlegg 1.

Når 1/3 av ungdommen i Spania ikke tar videregående utdanning, verken allmennfaglig eller yrkesfaglig, er det ikke rimelig å tro at norsk ungdom, uten særlige spanskkunnskaper, skal kunne greie dette. Derfor er det ikke realistisk å hevde, som dere gjør i punkt 8.2.4, at norsk ungdom kan benytte seg av nasjonale tilbud.

I Alicante-provinsen som ligger i delstaten Valencia, er valensiansk et obligatorisk fag gjennom hele skolegangen, og dette gjelder alle. Derfor må også norske elever ikke bare forholde seg til spansk, men også til valensiansk.

2. Spansk videregående skole er to-årig, norsk tre-årig. Hvordan skal man greie å kombinere to så vidt ulike utdanninger? Fagene er også forskjellige. Nivået er svært ulikt i enkelte fag. Norske elever kan ikke regne med å få godkjent ett år i Spania og ta de to resterende årene i Norge – spesielt hvis de ikke engang har bestått alle fag. I tillegg er mange fag i norsk skole gjennomgående, og elever som har gått på spansk skole, vil derfor ha store hull i kunnskapen. De bør da regne med å bruke til sammen fire år på en videregående utdanning i Norge.

I Spania bor det mange nordmenn, og flere av dem har barn som går på norsk grunnskole og videregående skole. For disse familiene er det ikke ønskelig å sende en 15/16-åring til Norge alene for at de skal fortsette skolegangen der. Dette kommer til å bli konsekvensen hvis forslaget går igjennom.

Noen familier bor i Spania kun et par år, og som dere skriver i høringsutkastet (8.2.4), er det rimelig at barn i opplæringspliktig alder som oppholder seg i utlandet i visse tilfeller fortsatt får et norsk grunnskoletilbud. Dette ville kunne gjøre utenlandsoppholdet og hjemkomsten enklere for disse barna. Dette gjelder i høyeste grad også ungdommer fra 16 – 19 år.

Dere bør også huske at våre elever går ut med langt bedre spansk-kunnskaper enn norske elever. Det betyr likevel ikke at elever som går ut fra norsk grunnskole fortsetter i spansk videregående. Vi har i skolens 34-årige historie ett eksempel på en norsk elev som har gått grunnskolen hos oss og fortsatt på spansk videregående. Hun brukte bare ett ekstra år på dette til tross for at hun behersket spansk utmerket og var svært ressurssterk. Vi har derimot mange eksempler på norske barn- og ungdom som har gått deler av skolegangen eller hele skolegangen på spansk skole, men har gått over til vår skole enten i løpet av grunnskolen eller på videregående. Noe av grunnen er at mange stryker og må gå om igjen i det spanske systemet, og at de kan risikere avslutte obligatorisk grunnskole uten vitnemål.

3. I forslaget står det at disse ungdommene kan benytte seg av internasjonale tilbud (8.2.4). Det finnes internasjonale skoler der undervisningsspråket er engelske. Få av disse skolene lar seg kombinere med norsk videregående utdanning, og man må da gå i minst tre år på disse for å få studiekompetanse. Skoler som tilbyr ”International Baccalaureate” finnes det ingen av i vårt område.

Det som derimot er felles for disse skolene, er at de er svært dyre, og de færreste nordmenn som bor her nede har råd til å sende barna sine på slike skoler.

4. Lovforslagets § 2-1 d) gir rom for å gi godkjenning til norske videregående skoler som driver med toppidrett. Vi finner forslaget merkelig. Å prioritere spesielt ressurssterk norsk idrettsungdom framfor ungdom med for eksempel helseproblemer, er etter vår mening lite sosial utdanningspolitikk. Som kjent bor mange nordmenn i Spania av helsemessige årsaker.

Hvis forslaget til ny privatskolelov går igjennom, vil dette ramme noen få, og vi vil nok se at det blir færre unge som tar videregående utdanning i utlandet.

Men ved å opprettholde statsstøtten til de nåværende videregående skolene i utlandet og åpne for godkjenning av nye, vil Norge få flere ungdom som har mulighet til å ta høyere utdanning i spansktalende land. Dette vil igjen øke en allerede eksisterende integrering.

Alfaz del Pi 20. desember 2006

Med hilsen

Personalet ved Den norske skole Costa Blanca

